

Formandens beretning 2015

Af Susanne Winsløw

For et år siden forelagde jeg problemstillingen om flisesagen og Jørgen von Hahns efter vores mening uretmæssige fjernelse af 96 fliser fra Nanas Stue. Sagen skulle afgøres i retten i Esbjerg den 19. august, og det var med stor spænding, at vi imødeså dette retsmøde. For mig personligt var det første gang jeg deltog i en retssag. Vores bevisbyrde bestod af en række fotos, der blev taget i 1998 i forbindelse med købet af flisesamlingen. Det var en stor lettelse for os, at dommeren fandt vores bevisbyrde tilstrækkelig til at kunne konkludere, at fliserne tilhørte Fonden Gamle Sønderho, at de omgående skulle leveres tilbage, og at Jørgen von Hahn skulle betale alle sagsomkostninger. Fliserne blev leveret tilbage og sat i depot, da Nanas Stue i mellemtiden var blevet lukket. Det er svært at sige her, at vi vandt sagen, ja rent juridisk gjorde vi, men om vi vandt en moralsk sejr kan jo diskuteres. Sagen har naturligvis givet anledning til en del debat efterfølgende i vores lille by. Ja, det har været et trist forløb for os alle, men jeg vil godt benytte lejligheden her til at understrege, at Fonden Gamle Sønderho altid vil være Jørgen von Hahn taknemmelig over, at han skabte denne enestående flisesamling og fik den hængt op i Nanas Stue i sin tid.

Hvad sker der med Nanas Stue? er det næste spørgsmål, man kan stille. Nanas Stue bliver formentlig ikke lukket op i år, desværre, og derfor besluttede vi i foråret at indgå et samarbejde med Victorias Palace om en midlertidig ophængning af én lille del af flisesamlingen, og det var særdeles glædeligt, at vi senere fik en henvendelse fra Fanø Kunstmuseum og et tilbud om at hænge resten op på 1. salen i den gamle bygning. Der hænger den nu indtil engang i august, og der vil være mulighed for at den efter uge 42 igen kan hænges op her, da Fanø Kunstmuseum vil holde åben hver lørdag vinteren igennem. Så Flisesamlingen kan igen beses, og vi må konstatere, at den hænger foruroligende godt her. Gå ned og kig og bedøm selv.

Som I har set har vi yderligere et samarbejde i gang med Fanø Kunstmuseum – nemlig udstillingen "a scarf is a scarf is a scarf" Vi havde i går et foredrag i Forsamlingshuset, hvor Katrine May Hansen mødte op iført hijab og fortalte om projektet, og hvordan den var blevet til i samarbejde med Fonden Gamle Sønderho og kvinderne på Java. Foredraget gav anledning til en spændende debat blandt tilhørerne, og vi håber, at I også har lyst til at være med til at diskutere, hvorfor det for nogle er så stort et problem at kvinder går med tørklæde. For et tørklæde er tørklæde er et tørklæde eller???

Fanø Kunstmuseum og Fonden Gamle Sønderho er i samarbejde med Marco Brodde, Fanøs natur- og kulturvejleder og Dorte Vind, som er region Vadehavets kulturkonsulent. Dorte Vind skal etablere kontakten mellem kulturinstitutionerne og skolerne i region Vadehavet. Vi har fået støtte fra Videncentret for Historie og Kulturarvsformidling i Jelling, så der nu bliver etableret en hjemmeside, hvor man kan se kultur- og naturskoletilbuddene på Fanø, og hvor man kan finde links til litteraturen, så lærere og elever kan forberede sig hjemmefra. Marco Brodde er nu i færd med at lave undervisningsmateriale til brug i Fondens Museer og Fanø

Kunstmuseum. Det glæder vi os til.

Gamle viser og sange er nu på vej til at blive udgivet i en revideret udgave med noder, så denne sangskat kan blive bevaret for fremtiden. Der er slettet en del sange, som vi ingen melodier har til, og der er selvfølgelig også blevet tilføjet nye, især Anders Bjerrums begavede og morsomme lejlighedssange. Marie-Louise Exner vil forsyne sangbogen med vignetter, så vi forventer os meget af denne udgivelse. Der skal lyde én meget stor tak til Vibeke Schjøtt for det store arbejde med at nodesætte, og vi forventer, at den nye sangbog kommer til at hedde Sønderho sangbogen. Der skal penge til, mange penge, så vi skal i gang nu med at søge fondsmidler, og vi håber da på, at også lokale kræfter vil støtte udgivelsen.

Så blander vi os i debatten om kulturarvens betydning som en attraktion for Fanø. Det er svært at overbevise Fanø Turist og erhvervsforening og såmænd også politikerne om, at vi er en af de store kulturbærere på Fanø, og at vores arbejde med Fondens museer og vores formidlingsarbejde er af stor betydning for tiltrækning af gæster til Fanø og til Sønderho. Der er langt mere fokus på strand- og strandaktiviteter, og ærlig talt – det kan alle kommuner langs med den jyske vestkyst byde på, mens vi her på Fanø har en hel enestående fortælling om en kulturarv med bygninger, musik, dans og dragter. Vi har styrket vores PR arbejde specielt omkring Hannes Hus med plakater, kort og en helt ny hjemmeside.

Therese Vendelhaven har udarbejdet den nye hjemmeside ganske gratis, og vi er Therese dybt taknemmelig for hendes store arbejde for Fonden.

Hannes Hus står foran en stor renovering med udskiftning af paneler i Synderdansk, reparation og opretning af gulve, reparation af den gamle skorsten, som er revnet samt udskiftning/reparation af støbejernskomfuret i køkkenet. Vi har fået lavet en handleplan fra Kulturstyrelsen på det ydre, og her skal adskillige af murstenene udskiftes og fuger skal repareres. Også her skal der søges fondsmidler, og Per Hofman har foreslået, at vi kontakter Drachmanns Hus i Skagen, som netop har fået rigtig mange penge fra RealDania til renovering af dette hus. Hvad har de gjort? Fanø Kommunes børn- og kulturudvalg var på besøg i Hanne Hus, og her fortalte jeg om Fondens arbejde og om det behov for støtte både moralsk og økonomisk, som vi har. Lad os håbe, det hjælper.

Og nu sidder I og bliver utålmodige: hvornår begynder hun at tale om Sønderho Mølle? Det var en stor dag, da vi den 6. maj i år igen fik hat og vinger på Sønderho Mølle. Som bekendt var det stormen Bodil, der i 2013 fik skubbet så godt og grundigt til møllehatten, at krøjekransen blev knust. Topdanmark erkendte skaden som en stormskade, så vidt så godt. Da møllevingerne blev pillet ned, viste det sig, at den kun 11 år gamle møllevinge var fuldstændig gennemtæret, og at krørehjulet trængte til reparation. En ny møllevinge koster 200.000 kr plus det løse. Jeg opfordrede forsamlingen sidste år til at give støttebeløb til udskiftning af møllevingen, vi skrev i Sønderhonyt og opfordrede Sønderhos borgere til at støtte op, og hvad skete der? Absolut ingenting. Heldigvis ikke bare for Fonden, men for Sønderho og Fanø blev vi hvisket i øret, at Sydenergi ville oprette en ny fond, en såkaldt vækstpulje, som havde til formål at

støtte foreningslivet og projekter, der kunne medvirke til vækst og udvikling i det sydvestlige Danmark. Vi søgte og fik bevilget 150.000 kr på forhånd. De fleste fonde udbetaler først pengene, når regnskabet er afsluttet. Det var rigtig, rigtig dejligt at modtage så mange penge. Så produktionen af møllevingen kunne gå i gang og den 28. maj holdt vi indvielse, og Sønderho Mølle står igen smukt som Sønderhos vartegn og symbolet på Fonden Gamle Sønderho.

Kære medlemmer.

Man kunne fristes til at omskrive et citat fra en berømt amerikansk præsident
Spørg ikke: Hvad kan Fonden Gamle Sønderho gøre for mig? Spørg hellere: Hvad kan jeg gøre for Fonden Gamle Sønderho? Det var tankevækkende og lidt skræmmende, at der ikke var opbakning til støtte til en ny møllevinge. Vi kan måske også få brug for jer i fremtiden. Arbejdet med 4 fredede bygninger – et bevaringsværdigt hus – en flisesamling og en stor dragtsamling kræver penge, rigtig mange penge. Og for at kunne leve op til vores formål, er vi nødt til at kunne regne med jer, når det brænder på. Vores bundne midler svinder ind, og den dag de er brugt op, kan vi ikke forvente at kunne betale håndværkerregninger i forbindelse med renoveringsopgaver. Vi kan så vælge at kaste håndklædet i ringen og lade bygningerne forfalde. Hvad synes I, at vi skal gøre for også på sigt at kunne klare denne store opgave med at bevare kulturarven på Fanø?
Også i år har vi modtaget nogle meget fine dragter. Vi har modtaget hele dragtsamlingen fra Jørgen Engels slægtshus i Sønderho – "Oldemors Hus" Østerland 14. Mange fine dragter både voksen og ungpigedragter – nogle kan bruges stadigvæk – andre vil vi udstille på sigt. Mange tak for den tillid, der vises os ved at overlade dragterne til os.

Min bedstemors dragt (min bedstefars 2. kone) Margrethe Sonnichsens dragt, som er blevet afbildet på adskillige gamle postkort er nu tilbage igen i Sønderho. Tak til familien i Silkeborg, som har doneret den sammen med den fine gamle rok, som også er med på postkortene.

En speciel tak til dragtudvalget, som igen i år har lavet et kæmpe arbejde med at gøre dragterne klar til Sønderhodag og med hele udlejnings-og tilbageleveringsproceduren.

Tak til bestyrelsen for et aktivt og konstruktivt samarbejde.

Tak for ordet.